

NOVE RAČUNOVODSTVENE PARADIGME ZA ODRŽIVE POSLOVNE PRAKSE / NEW ACCOUNTING PARADIGMS FOR SUSTAINABLE BUSINESS PRACTICES

Duško Stić¹, Aldijana Šuta², Muamer Muminović³

¹Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku, Travnik, BiH,

²Agencija Account Mostar, BiH

³Internacionalni univerzitet Brčko distrikt BiH, Brčko, Bosna i Hercegovina

e-mail: drdskonzultant@gmail.com, aldijanasuta@gmail.com,

muamermuminovi3@gmail.com

Pregledni članak

<https://www.doi.org/10.58952/zr20261501535>

UDK / UDC 657:502.131.1

Sažetak

Radom se prikazuju potrebne smjernice ka transformaciji načina izvještavanja o održivom poslovanju. Orijentacija finansijskog sektora ka zelenim ulaganjima, radi održive transformacije, izazov je veće održivosti, ostvariv uz pomoć nefinansijskog izvještavanja. Gospodarstvo i finansijska tržišta svojom integracijom trebaju oblikovati socio-ekološku transformaciju, za koju je neophodan pouzdan regulatorni okvir zajedničkog djelovanja. Nužno okretanje održivim finansiranjima zahtijeva i održivo računovodstvo. Radom se razmatraju potrebe za mijenjanjem izvještavanja o uspješnosti, kojima se trebaju pružiti informacije koje nadilaze tradicionalno računovodstvo i kao takve teže monetizaciji podataka o dodanoj vrijednosti i održivosti poslovanja poduzeća. Cilj je rada ukazati na potrebu promjene paradigme prikazivanja uspješnosti poslovanja tvrtki, koja je trenutačno fokusirana na finansijske rezultate, prema novim izazovima, kao što su klimatske promjene, društvene nejednakosti, ali i tehnološki razvoj, kako bi se osiguralo predstavljanje doprinosa vrijednosti poslovnog modela i dodane vrijednosti tvrtke.

Ključne riječi: održivost, dodana vrijednost, računovodstvo, nefinansijsko izvještavanje
JEL klasifikacija: O16

Abstract

The paper presents the necessary guidelines for transforming the way of reporting on sustainable business. The orientation of the financial sector towards green investments, for the sake of sustainable transformation, is a challenge for greater sustainability, achievable with the help of non-financial reporting. The economy and financial markets, through their integration, need to shape a socio-ecological transformation, for which a reliable regulatory framework for joint action is necessary. The necessary shift to sustainable finance also requires sustainable accounting. The paper discusses the need to change performance reporting, which should provide information that goes beyond traditional accounting and, as such, tends to monetize data on the added value and sustainability of a company's business. The aim of the paper is to point out the need to change the paradigm of presenting the performance of companies, which is currently focused on financial results, towards new challenges, such as climate change, social inequalities, but also technological development, in order to ensure the presentation of the contribution of the business model to the value and added value of the company.

Keywords: sustainability, added value, accounting, non-financial reporting
JEL classification: O16

UVOD

Računovodstvo održivosti teži uspostavljanju jedinstvenog standarda transparentnosti za informacije o održivosti tvrtki, kako na nacionalnoj, tako i na europskoj razini. Cilj je integrirati ekološke i društvene vrijednosti u računovodstvene standarde, kako bi se omogućilo mjerenje i objavljivanje informacija, financijskih i nefinancijskih, o poslovnim aktivnostima, čime bi se nadilazilo tradicionalno financijsko računovodstvo. Osnovni je cilj uspostaviti sustav kojim se informacije o održivosti mogu prikazati na opipljiv i usporediv način kroz godišnje izvještaje o poslovanju tvrtki. Pri tome, od značaja je monetizirati podatke o dodanoj vrijednosti i održivosti, te povećati usporedivost učinaka tvrtki u području održivosti i njihovog napretka u transformaciji poslovanja. U tom smislu, računovodstvene nevladine organizacije bi trebale pružiti preporuke za pozicioniranje u vezi s integracijom monetizirani podataka o održivosti u vanjsko financijsko izvještavanje.

Novi trendovi u transformaciji gospodarstva stvaraju i nove vrijednosti koje se od rasta očekuju, poput optimizacije vrijednosti za se dionike, što je udaljavanje od isključivog maksimiziranja profita, te je stoga potrebno i stvarati računovodstveno okruženje, koje pruža informacije o izravnom utjecaju tvrtke na društvo i okoliš, te prikazuje prilike i rizike poslovanja u smislu neposrednih utjecaja i ovisnosti tvrtke. U tom smislu, mijenja se i obuhvat računovodstva, s financijskog na ljudski, društveni i prirodni kapital tvrtki [7].

Održivi razvoj države obvezuje promicati prijelaz na održivo gospodarstvo, što zahtijeva kontinuirano prilagođavanje, u smjeru industrijskih politika za osiguranje tržišta i radnih mjesta, posebno u sektorima poput obnovljivih izvora energije te smanjenja ovisnosti o međunarodnim opskrbama sirovinama. Ključni element ovog prijelaza je stvaranje održivog financijskog sustava s ciljem preusmjeravanja kapitala prema održivim ulaganjima i boljeg rješavanja rizika povezanih s održivošću. U tom kontekstu financijske institucije se trebaju oslanjati na relevantne, usporedive i pouzdane korporativne informacije realnog gospodarstva, kako bi identificirale održiva ulaganja i ponudile održive financijske proizvode ulagačima. U tom smislu su ustrojena izvještavanje o održivosti, koja u svoje središte računovodstvu stavljaju obveze izvještavanja o održivosti [1].

Promatrano s aspekta malih i srednjih poduzeća, mijenja se praksa izvještavanja, posebno u odnosu na lance vrijednosti, gdje se predviđa primjena nefinancijskog izvještavanja od početka 2028. ili kasnije, s obvezom objavljivanja izvješća o održivosti [11].

1. RAČUNOVODSTVO I NOVI UVJETI POSLOVANJA IZ PERSPEKTIVE ZNAČAJNOSTI I FINANCIJSKE RELEVANTNOSTI

Uspostavljanje sustava održivih financija zahtijeva provedbu i evaluaciju različitih mjera, ali i visokokvalificirane stručnjake iz područja realnog gospodarstva, financija, civilnog društva i akademske zajednice, koje bi širokim spektrom znanja omogućili njihovo uravnoteženo i refleksivno formiranje. Promjena uvjeta u kojima se gospodarske aktivnosti odvijaju uzrokuju i društvene izazove, koji uz tehnološki razvoj, zamjenjuju paradigmu maksimiziranja profita ka optimizaciji vrijednosti, što ujedno zahtijeva i novo razumijevanje stvaranja vrijednosti.

Prijelaz s jednodimenzionalnog modela financijske značajnosti na pristup s više kapitala, dvostruke značajnosti, mijenja klasične godišnje financijske izvještaje tvrtki, koji prikazuju ekonomsko stanje u trenutku izvještavanja isključivo iz perspektive financijske relevantnosti ili značajnosti. Osim promjene uvjeta poslovanja, mijenjaju se i regulatorni zahtjevi. Tradicionalno izvještavanje ima ograničenu funkcionalnost u vezi s prikazivanjem stvaranja dodanih vrijednosti tvrtki. Trenutačno, aspekti kapitala, prirodnog, ljudskog i društvenog, određene nematerijalne imovine ili izjava o budućim očekivanjima, uključeni su samo djelomično, kao i pozitivni i negativni vanjski učinci ili utjecaji poslovnih aktivnosti na društvo i okoliš duž lanca vrijednosti, kao značajnost utjecaja, nisu dosljedno obuhvaćeni, osim ako nemaju izravne financijske reperkusije za tvrtku.

Aspekt vanjskih učinaka, kao što su klimatske promjene, i njihov potencijalni utjecaj, posebno je relevantan. Kroz utjecaj na dugoročni financijski uspjeh, dolazi do toga da se tvrtke sve više usredotoče na poboljšanje upravljanja računovodstvom održivosti, posebno na monetizaciju nefinancijskih učinaka ili računovodstvo utjecaja.

Razvoj održivih poslovnih modela, posebno kod malih i srednjih poduzeća, teži prikupljanju dodatnih informacija za holističko donošenje odluka. Takvi modeli, kompatibilni s financijskim računovodstvom, povećavaju transparentnost u pogledu utjecaja odluka i teže uspostavljaju monetizacije održivosti korporativnih inicijativa. Trend je posebno naglašen u smislu monetizacije učinaka na okoliš, za računovodstvo prirodnog kapitala, poput određivanja cijena ugljika i u vezi s tim, financijskih učinaka [4].

Dvostupanjski proces bitno je obilježje računovodstva održivosti i utjecaja, u kojem se prvo uređuju fizički podaci i ključni pokazatelji uspješnosti, da bi se potom obavila monetarna procjena, korištenjem odgovarajućih metoda, ovisno o okolnostima njezine primjene u tvrtki. U kontekstu vjerodostojnost i usporedivosti, kroz obje faze potrebno je pridržavati se odgovarajućih standarda i biti konceptualno usklađen.

Opći je cilj da aspekti održivosti postanu dio godišnjih financijskih izvještaja, kao njihova sastavnica, kroz istiniti i poštenu prikaz.

Kroz uvođenje računovodstva održivosti i utjecaja cilj aktivno i konstruktivno doprinijeti daljnjem razvoju računovodstva i implementirati relevantne koncepte, kojima će se identificirati mogućnosti i ograničenja. Fokus treba da je na aspektu integracije u postojeće računovodstvene okvire, posebno na mogućnost integracije monetiziranih aspekata održivosti u vanjsko izvještavanje [5].

Obveze izvještavanja o aspektima održivosti zahtjeva odgovarajuću implementaciju i jačanje nefinancijskog izvještavanja društava u njihovim izvješćima uprave gdje se posebna pozornost treba posvetiti pitanjima održivosti u korporativnoj organizaciji.

2. PRETPOSTAVKE KORPORATIVNOG IZVJEŠTAVANJA O OKOLIŠU, DRUŠTVU I UPRAVLJANJU

Izvještavanje o održivosti, prije svega, trebalo bi se usmjeriti ka prikazu učinka održivosti, bilo uz godišnje financijske izvještaje ili kroz izravnu integraciju u njih. Potom, cilj je izvještavanja o održivosti osigurati mapiranje dvostruke materijalnosti, i to, vrijednosti za društvo, iznutra prema van, kao i vrijednost za poslovanje, izvana prema unutra. Naime, treba suprotstaviti poslovne i društvene koristi i troškove. Istodobno, potrebno je osigurati kompatibilnost s drugim društveno-političkim ciljevima, kao što su općeprihvaćeni ciljevi održivog razvoja [8], te potrebama za informacijama dionika.

Održivo računovodstvo relativno je novi metodološki postupak, u razvoju i podlozan odgovarajućem stupnju nesigurnosti. Konkretno, metode monetizacije, odgovarajući procesi i kriteriji kvalitete ili priznati popisi čimbenika evaluacije nisu u cijelosti utvrđeni, te se još intenzivno radi na navedenim aspektima [3]. Doprinos dodavanju vrijednosti treba pružiti odgovor na identificiranje dodanih vrijednosti monetizacije različitih ciljnih skupina, te koje informacijske potrebe moraju biti zadovoljene. Ujedno, otvaraju se i pitanja upotreba analiza povijesnih trendova, financijskih prognoza, te na koji način i koje vanjsko financijsko izvještavanje treba osigurati potrebne informacije o održivom poslovanju. Važno je prepoznati koju razinu učinkovitosti treba postići, te radi li se o pukom širenju informacija, izravnim učincima upravljanja, konkretnim financijskim utjecajima, poput oporezivanja ili izračuna sudjelovanja u dobiti, dividendama.

Ako se računovodstvo utjecaja shvaća kao sustav za mjerenje i monetarno vrednovanje utjecaja poslovnih aktivnosti, s ciljem generiranja informacija o utjecaju koje će podržati donošenje odluka, potrebno je razlučiti kako se održivost i računovodstvo utjecaja mogu koristiti za razmatranja usmjerena prema budućnosti u izvještavanju o održivosti.

Za postizanje ciljne vizije održivog računovodstva posebnu pozornost treba posvetiti području klime. Jedno od rješenja je stvaranje tržišne cijene CO₂ i uspostavljanje obveznog trgovanja njihovim emisijama, koje trebaju biti odražene u financijskom računovodstvu.

Osiguranje vizije održivog poslovanja ima izravne financijske utjecaje na tvrtke, posebno kroz osiguranja dodatnih vrijednosti i njihovih monetizacija ili troškova smanjenja štetnih emisija, kao što je društveni trošak ugljika, koji je neposredna društvena vrijednost za društvo. Ovisno o različitim potrebama i skupinama dionika, mogu se primjenjivati i različite metode monetizacije. Intenziviranje primjene održivog računovodstva vidljivo je u kontekstu ekoloških, klimatskih pristupa, posebno stakleničkih plinova, potom pristupima ljudskim, društvenim i drugim aspektima.

3. ODRŽIVOST I RAČUNOVODSTVO UTJECAJA

Računovodstvo utjecaja i monetizacija nefinancijskih aspekata nisu automatizirane procedure, zamjene prikupljanja fizičkih podataka, sa svim trenutačnim izazovima, duž lanca vrijednosti, strateškim mjerama, kao ni političkih aspekata poput pitanja distribucije ili prava pristupa. Opsežno i kontinuirano prikupljanje fizičkih podataka preduvjet je njihove monetizacije, dok dodana vrijednost monetiziranih informacija postaje sve očitija kroz konkretna iskustva u obveznicima nefinancijskog izvještavanja, s rastućim praktičnim primjenama, poput njihove upotrebe za analizu dvostruke materijalnosti i usvajanja od strane brojnih dionika.

Isto tako, dodana vrijednost i ograničenja mogu se značajno razlikovati ovisno o primjeni i korisničkoj skupini, bilo da se radi o donositeljima odluka unutar tvrtke, kao što su upravni odbor, računovodstvo, kontroling, sektor upravljanja rizicima i dr., ili vanjskim skupinama dionika, poput investitora, pružatelja financijskih usluga, kreatora politika, potrošača, civilnog društva i akademske zajednice [10].

Trenutačno se rasprava o dodanoj vrijednosti svodi na nekoliko otvorenih pitanja. Jedno od njih je novčano iskazivanje održivosti, koje treba svesti na novčane jedinice, kako bi održivost tvrtki, koja se mjeri uz pomoć mnogih metrika, koje često razumiju samo stručnjaci, bila ne samo usporediva, nego i svim dionicima, posebno donositeljima odluka u poslovanju, prepoznata, razumljiva i u potpunosti shvaćena, posebno u segmentu ljudskog, društvenog i prirodnog kapitala. U kontekstu razmatranja materijalnosti i usporedivosti, važno je napomenuti da su različite metrike, poput emisija i kršenja radnih standarda, teško usporedive. Stoga je tvrtkama izazovno odlučiti kako najbolje iskoristiti ograničene resurse kako bi se postigao najodrživiji učinak. Kroz objedinjavanje različitih metrika u jednu cjelinu, radi usporedbe različitih aspekata, dolazi se do rizika da se njihov značaj i materijalnost mogu procijeniti sasvim različito. Samo prikupljanje informacija u isključivo fizičkom smislu može ograničiti njihovu relevantnost, stoga ih treba odgovarajuće klasificirati. Primjerice, uzimanje u obzir geografskog konteksta dolazi se do potrebe i različitog utjecaja dodjeljivanja novčanih vrijednosti, npr. utroška vode i navodnjavanja u sušnih i tropskim uvjetima, potom utroška energenata za grijanje i slično. Obveznicima nefinancijskog izvještavanja treba omogućiti pojednostavljenje izvještavanja, posebno u kontekstu područja održivosti, kod kojeg se trenutačno prikuplja veliki broj pokazatelja [6]. Njihovo razumijevanje ili čak korištenje za upravljanje i donošenje odluka nije u praksi nije jednostavno, te je potrebno kroz standardiziranu metriku omogućiti agregaciju različitih pokazatelja i kroz takav sustav osigurati smanjenje količine informacija. Dodjeljivanjem novčane vrijednosti nefinancijskim aspektima, odnosno njihovom monetizacijom, potencijalno se omogućuje integracija s financijskim računovodstvom i modelima predviđanja i vrednovanja, na kojima se temelje različite odluke, kao što su investicijske odluke, transakcije spajanja i preuzimanja, kao i otkrivanje cijena na tržištu kapitala. Monetizacijom je donositeljima odluka znatno lakše integrirati informacije u klasične, ustaljene procese poput upravljanja rizicima ili financijskog planiranja, te one stoga postaju sastavnica i nezaobilazni dio upravljačkog računovodstva [9].

Monetizacija se mora temeljiti na odgovarajućim kontekstima, kao što su sukobljeni ciljevi, holističko obuhvaćanje održivosti, obračunima i vrednovanjima, ali i etičkim dvojama.

Ciljevi održivosti mogu biti sukobljeni s ciljevima, posebno s kratkoročnim financijskim ciljevima. Ciljevi održivosti postaju sve važniji i stoga imaju sličan značaj kao i isključivo financijski, premda se u različitim strukturama kapitala često mogu međusobno sukobljavati. Uspostavljanjem standarda izvještavanja znatno se olakšava bilježenje i procjenu utjecaja pojedinih odluka, što njihovim donositeljima omogućuje bolju integraciju različitih interesa svojih dionika, kao i dugoročnih aspekata utjecaja održivosti, u svoje procese.

Monetizacija nefinancijskih aspekata može predstavljati i određene rizike u svojim različitim primjenama, posebno kod holističkog obuhvaćanja održivosti, koje je složeno. Nužnost sveobuhvatnosti obuhvaćanja održivosti proizlazi iz činjenice da monetizacija i potencijalna agregacija pojedinačnih pokazatelja mogu dovesti do toga da se bitne informacije ne pružaju određenim dionicima, bilo da se radi o fizičkoj metrici, monetizaciji određenih fizičkih metrika ili izjavama u vezi s pojedinačnim indikatorima. Unatoč tome što monetizacija može povećati informativnu vrijednost fizičkih metrika i smanjiti njihovu složenost, ona ih ne može zamijeniti, te se stoga ne smije dovesti do toga da fizičke metrike, koje se još ne mogu monetizirati, gube svoju relevantnost za donošenje odluka.

U nefinancijskom se izvještavanju mora osigurati da se održivost tvrtki prikazuje pojedinačno u fizičkim metrikama, poput CO₂ i odgovarajućih pokazatelja uspješnosti, te gdje je to moguće, procijeni i prikaže relevantnost nemonetiziranih, fizičkih, metrika u usporedbi s monetarnim.

Upotreba agregiranih pokazatelja moguća je za međusobno neutraliziranje pojedinačnih aspekata, što postaje problematično u situacijama kada se uključuju različite vrste kapitala, ili kada se neto obračunavaju različiti koncepti troškova. Stoga je nužno razviti konvencije i standarde koji određuju koji se pokazatelji mogu agregirati, kako bi se spriječile opasnosti od neprimjerenog prikazivanja i njihovog saldiranja.

Za potrebe pojedinih vrednovanja u nefinancijskom izvještavanju, treba razviti standardizirano monetarno vrednovanje učinaka korporativnih akcija, koje će imati široko prihvaćene kriterije kvalitete i odgovarajuće procese, posebno iz razloga primjena različitih metoda, kao što su npr. tržišne cijene, koncepti društvenih troškova ugljika, spremnost na plaćanje i sl. Zato što još uvijek ne postoji dogovor o tome koja se metoda i, posebno, koji faktor vrijednosti treba koristiti u kojoj primjeni, potrebno je razviti odgovarajuće metode, konvencije i standarde te ih, zbog njihove osjetljivosti, validirati u procesu s više dionika, pri čemu bi iskustva iz financijskog izvještavanja mogla biti korisna.

Posebno je pitanje etičnosti u postupanju, te stoga etičke dileme proizlaze iz toga što je upitno mogu li se svi nefinancijski aspekti monetarno vrednovati. Činjenica je da se svako vrednovanje nužno temelji na antropocentričnoj perspektivi današnjih donositelja odluka, čija je valjanost za druga živa bića i buduće generacije u najmanju ruku upitna. U tom kontekstu, dolazi do toga da se određeni argumenti i logika monetizacije ne mogu obuhvatiti, posebno utjecaji poslovanja na sve češći gubitak cijelih vrsta ili genskih fondova, uzrokovan ljudskim aktivnostima. Stoga je nužno u svakoj specifičnoj primjeni navesti kakvu informacijsku vrijednost monetizacija može pružiti i gdje leže njezina ograničenja.

Uz takve specifične rezerve prema monetarnoj vrijednosti nefinancijskih utjecaja, i samo računovodstvo nužno zahtijeva daljnji razvoj. Bez novog računovodstvenog konteksta ne može se osloboditi potencijalna vrijednost postojećih podataka, te donositi održivije odluke. Računovodstvo u duhu održivosti i nefinancijskog izvještavanja mora dobiti dodatno značenje, od podatkovne točke do informacijske točke s relevantnošću za odluku [2].

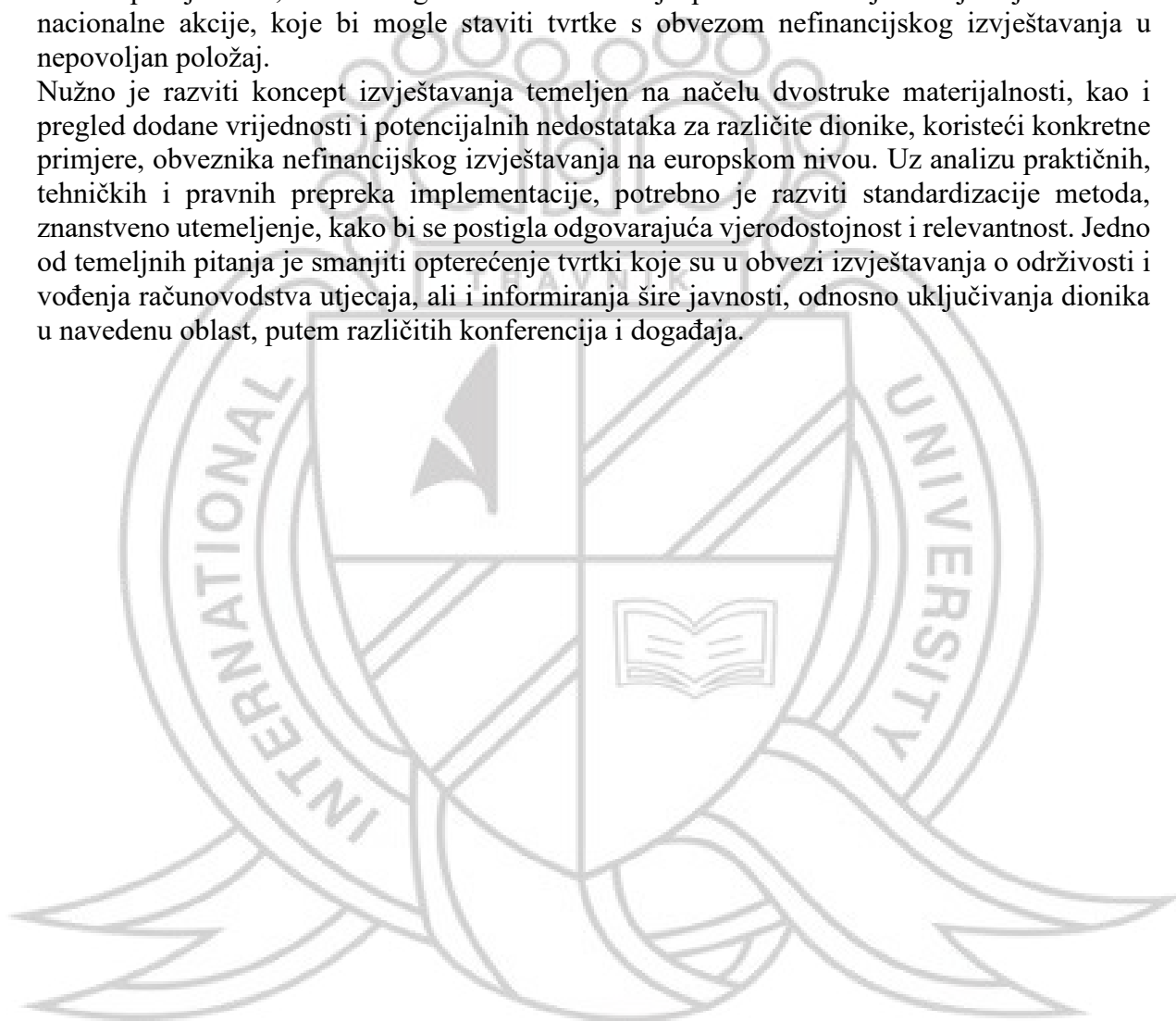
Ono, kao takvo, treba biti izvor informacija o osiguravanju ciljeva održivog razvoja, planetarnih granica, društvenih pragova, modeliranja scenarija za pokrivanje informacija usmjerenih na budućnost i planova tranzicije.

ZAKLJUČAK

Održivost i računovodstvo utjecaja, u svojoj širokoj primjeni, predstavljaju duboki daljnji razvoj računovodstva, čija primjena dolazi. Kako je riječ o radikalnoj promjeni, ona nije odmah i u potpunosti izvediva, te stoga treba blagovremeno, poduzeti početne konkretne inicijative, na nacionalnoj razini, uz pomoć na međunarodnoj i europskoj razini. Integracija aspekata održivosti u postojeće računovodstvene prakse neizbježna je stvarnost, za koju tvrtkama i primateljima treba dati dovoljno vremena za prilagodbu svojih procesa.

Novi pristup računovodstvu treba pomno analizirati i s perspektive troškova i koristi, kao i u kontekstu smanjenja birokracije, u vezi s izvještavanjem. U konačnici, rješenje se mora pronaći na europskoj razini, ako ne i globalno. Pri tome je posebno značajno izbjeći jednostrane nacionalne akcije, koje bi mogle staviti tvrtke s obvezom nefinancijskog izvještavanja u nepovoljan položaj.

Nužno je razviti koncept izvještavanja temeljen na načelu dvostruke materijalnosti, kao i pregled dodane vrijednosti i potencijalnih nedostataka za različite dionike, koristeći konkretne primjere, obveznika nefinancijskog izvještavanja na europskom nivou. Uz analizu praktičnih, tehničkih i pravnih prepreka implementacije, potrebno je razviti standardizacije metoda, znanstveno utemeljenje, kako bi se postigla odgovarajuća vjerodostojnost i relevantnost. Jedno od temeljnih pitanja je smanjiti opterećenje tvrtki koje su u obvezi izvještavanja o održivosti i vođenja računovodstva utjecaja, ali i informiranja šire javnosti, odnosno uključivanja dionika u navedenu oblast, putem različitih konferencija i događaja.

LITERATURA

- [1] Bilić, S., Opačak, I., Vujčić, T. (2025). Korporativno izvještavanje kao putokaz održivosti, Banja Luka: Bina d.o.o.
- [2] Brozović, M., Jaklić, I. (2025). Prijevare u izvještavanju o održivosti: percepcije rizika, transparentnosti i učinkovitosti nadzornih mehanizama. *Elektronički zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku*, 19 (3-4), 107-130. <https://doi.org/10.51650/ezrvs.19.3-4.16> (24.04.2026.).
- [3] Glogić, E., Rakočević, S., Đuzelić, I. (2025). Računovodstveni izazovi i prilike u integraciji ESG kriterija u cirkularnoj ekonomiji: put ka održivoj budućnosti. *Tranzicija*, 26 (53), 1-18. <https://hrcak.srce.hr/336269> (27.04.2026.).
- [4] Hladika, M., Valenta, I. (2017). Integrirano izvještavanje - nova platforma korporativnog izvještavanja. *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru*, (23), 166-186. <https://doi.org/10.46458/27121097.2017.23.166> (27.04.2026.).
- [5] Hladika, M., Valenta, I. (2017). Nefinancijsko izvještavanje prema zahtjevima Direktive 2014/95/eu. *Računovodstvo i financije*, 63(7), str. 39-44.
- [6] Obveze vezane za izradu nefinancijskog izvješća. Hrvatska gospodarska komora, Sektor za energetiku i zaštitu okoliša. <https://www.hgk.hr/documents/obveze-nefin-izvjesce5a93d387eddcf.pdf> (23.04.2026.).
- [7] Petričević, K. (2022). Smjernice za izradu ESG izvještaja. HANFA. <https://lider.events/ESG-2022/wp-content/uploads/sites/209/2022/04/Ksenija-Petricevic.pdf> (23.04.2026.).
- [8] Report of the United Nations Conference on Environment and Development Rio de Janeiro, 3-14 June 1992. [https://docs.un.org/en/A/CONF.151/26/Rev.1\(vol.I\)](https://docs.un.org/en/A/CONF.151/26/Rev.1(vol.I)) (03.03.2026.).
- [9] Stojanović, S., Sudarić, Ž., Filipović, Z. (2025). Digitalna transformacija financijskog menadžmenta. *Zbornik radova Internacionalnog univerziteta Travnik* 31. međunarodna konferencija “Međunarodna konferencija o zelenoj ekonomiji, stanju okoliša, klimatskim promjenama i održivoj tranziciji”. Travnik: Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku. str. 347-359.
- [10] Šundrić, D., Bilić, S. (2026) Strateško računovodstvo kao odgovor na suvremene zahtjeve menadžmenta. 11. međunarodne znanstveno-stručne studentske konferencije SKEI 2026 Oblikovanje održive budućnosti: znanje, inovacije i odgovornost, Vukovar: Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru. https://www.vevu.hr/wp-content/uploads/2026/04/Zbornik-sazetaka_SKEI-2026.pdf (27.04.2026.).
- [11] Zubović, A. (2024). Korporativno izvještavanje o održivosti - izazovi i prilike za male i srednje poduzetnike. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 61 (4), 557-587. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2024.61.154.557> (27.04.2026.).